

АРХИВ
Jeni Jol

ve Jeni Jol' operetəsinin

20.87

JOL

JOL

giolocoq

MƏDƏNI HUCUM

Jeni

Jol.

Jeni

Jol.

Jeni

Jol.

Jeni

Jol.

Jeni

Jol.

Jeni

Jol.

Jeni

Jol.

Jeni

Jol.

JENI JOL

Xath Mədəni Komissariyyatın dekada bir səslər göstərməlidir.

Savad joly

Xath Mədəni Komissariyyatın dekada bir səslər göstərməlidir.

Jeni jol

Xath Mədəni Komissariyyatın dekada bir səslər göstərməlidir.

JENI JOL

Xath Mədəni Komissariyyatın dekada bir səslər göstərməlidir.

Jeni jol.

Xath Mədəni Komissariyyatın dekada bir səslər göstərməlidir.

JENI JOL

Xath Mədəni Komissariyyatın dekada bir səslər göstərməlidir.

JENI JOL

Xath Mədəni Komissariyyatın dekada bir səslər göstərməlidir.

JENI JOL

Xath Mədəni Komissariyyatın dekada bir səslər göstərməlidir.

JENI JOL

ÇƏZƏTƏ JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

İLLƏTƏN JENI JOL'EE TİRAZI VƏ ORKESTR'LARI

TƏBLİQAT

1922-1923 (1924)

İLLƏRİNDE

8 DESENİ

FEDƏRASIYA

1922-1923

14.000

545.000

302.000

100

JENI JOL

ŞÜXƏYŞV

DA VERİMLİ DƏRƏKLƏRƏM

DƏRƏKLƏR DƏRƏKLƏR

500.000

500.000

500.000

500.000

500.000

500.000

500.000

GRAND

EXCELENT

GRAND

EXCELENT

GRAND

EXCELENT

GRAND

EXCELENT

GRAND

EXCELENT

GRAND

JENI JOL

ŞÜXƏYŞV

DA VERİMLİ DƏRƏKLƏRƏM

DƏRƏKLƏR DƏRƏKLƏR

500.000

500.000

500.000

500.000

500.000

500.000

500.000

500.000

AZ OEL AJSAN
M8Bq0Z1B87LBT
QUTU~~K~~XANAS
UNA # 26187 449

07(47.984)

J-59

WA

АРХИВ 05590

„JENI JOL“ Redaqsıjası və qontorunun əməkdaşları.

Jenidən sağa itibarla: soldan sağa: Xasaj Vazrov, Celirov Xallı, Əli Nazmi, V. Monastirski, Ə. T. Babanlı, Məhəmməd Qaraçayev, Zaijir Həsənov. İkinci sıradə: Zeynal Ağajev, Sara Məlikqəanova, mədəni-jasalış sektoru müdürü; V. Haçlı oğlu, kənd təsərrüfat sektoru müdürü Oubad Əsərimov, İstehsalat şöbə sektoru müdürü; Əcəlli Məhəmmədov, Gülər İbrahimova, Ənvər Qasımov. Ortada: qontor müdürü Ə. A. Əlizadə, Mos'ul redaktör Əli Aslanov, Redaqsıla mydları M. C. Mirzəhəlev. Üçüncü sıradə: Nardız Hacızadə, Arzalar Karlımov, Yelizə Yalçınov, İstehsalat şöbə sektoru müdürü.

832

582

07(1)

J-62

COMMUNIST PİRƏƏSI RƏHƏRLİĞİ ALTINDA 10 İL NEFT, PAM-
BUO VƏ QOLLEQTİVLƏŞMƏ ÜZRUNDU MÝBARƏZƏ APARARAQ,
LENİN MILLİ SİASƏTİNİN DOQRU X. TI-HƏRƏKƏTİ NƏTİCƏSİNDE
JENİ TÜRK ƏLİPBASŞNƏ HƏJATA KECİRƏN MÝBARIZ «JENİ JOL»
QƏZETİ JUBİLƏSI MÝNASƏBƏTİLƏ CİQAN BU MƏCMÜƏ AZƏRNƏŞR
QOLLEQTİVİ TƏRƏFİNDƏN HƏDİJJƏ OLUNUR.

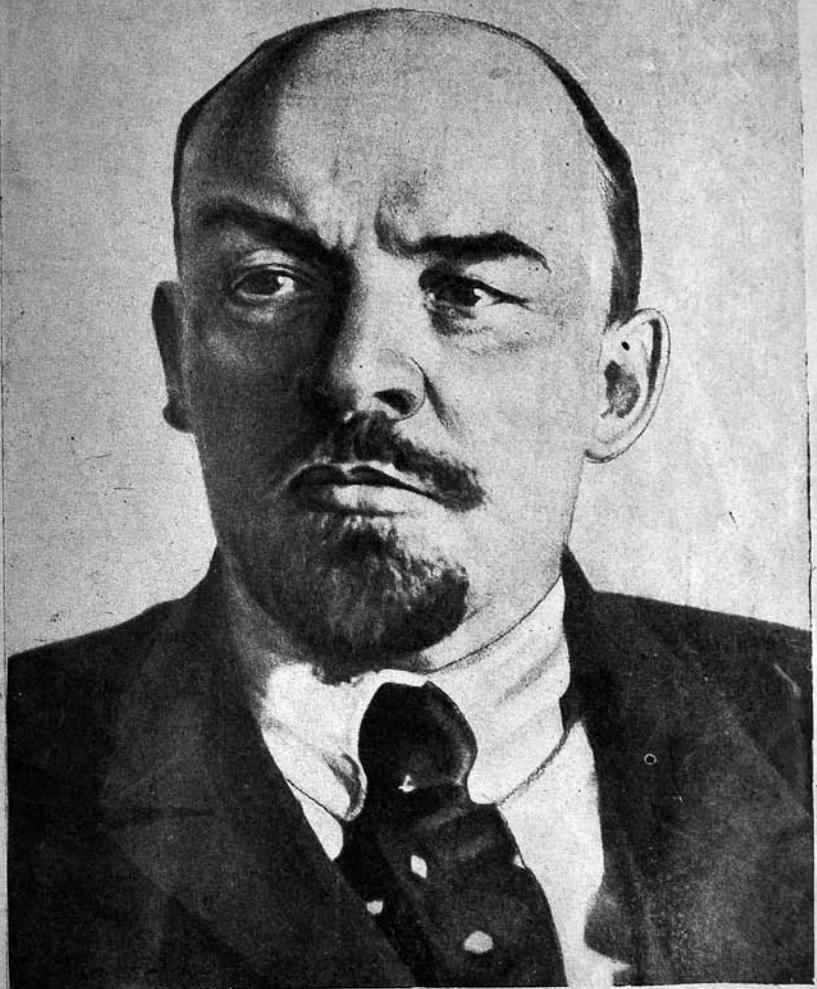
AZƏRNƏŞR

21044

26183

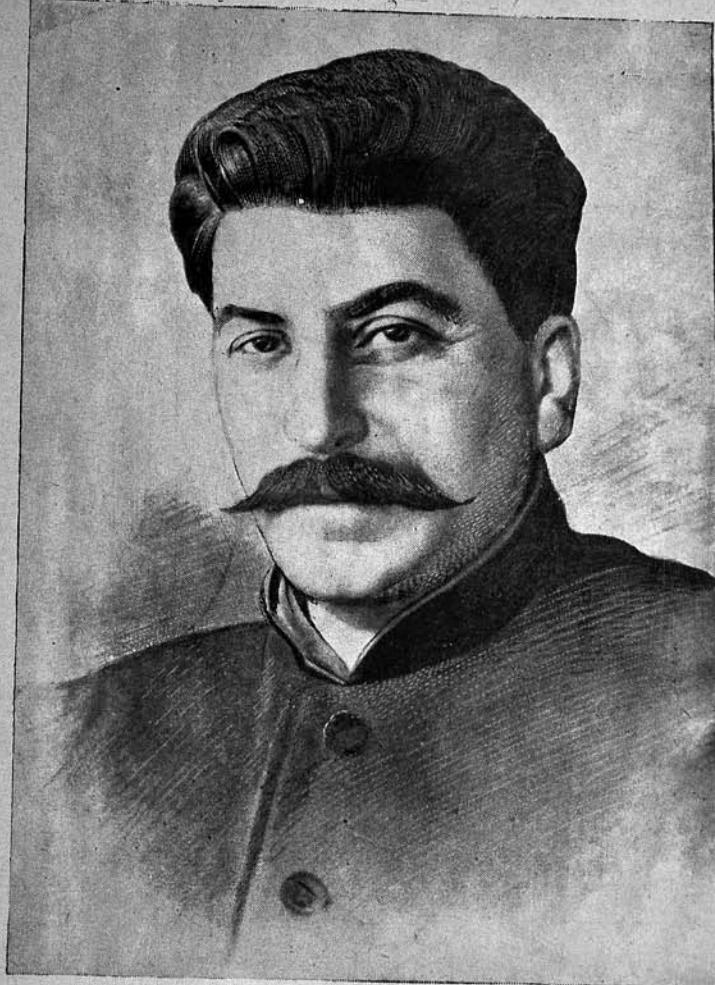

JENI OLIBA SORODQ
BOJYK INGILABDOR
(LENIN)

V. I. LENIN

MƏTBUAT - JEGANQ BIR SILAHDR KI, FIR-
GO ONUN VASITOSILQ HƏR GYN, HƏR SAAT
İSCI SƏNBƏ İLƏ ƏZYNYN ONA LAZBM OLAN
DƏLİLƏ DANİŞSR.
(STALIN).

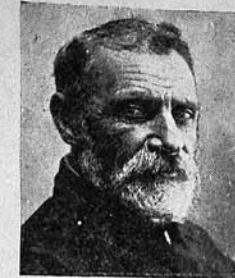

I. V. STALIN.

JENI TYRK ƏLİFBA QƏHRƏMANLARЬ

1857-nel İlden latın əllibasının həjatə
keçirilmişsi wəründə mybarəzə aragan
M. F. AXUNDOV.

Jeni əllibasının birinci pioneri və Jeni
tyrk əllibə qəmətşənlik sadri;
S. AQAMALB OQLU.

NƏRIMAN NƏRIMANOV JOLDAS.

Jeni əllibə mybarizlərindən
F. AQAJEV

Jeni əllibə mybarizlərindən
-Ab. TAGIBZADƏ.

JENI TYRK ƏLİFBASЬNЬN VƏ „JENI JOL“ OJÖZETÖSİNİN 10 İLLİ

Vaqıt ilə Islam dini ilə birlikdə bytyn jaqın Şərq xalqlarına (iranlılar, osmanlılar, türklər, azərbaycanlılar, qızınlara, tatarlara, ozbeklər və başqalarına) zor ilə salınan ərəb əlifbasının jeni latın əlifbası ilə əvəz edilməsi masəlesi Azərbaycanın mədəni inkişaf tarixində jeni bir hadisə dəjildir. Hələ keçən esrin ortalarında məshur türk iştimai işçisi və ədibi Mirzə Fətəli Axundov, mədəni inkişaf üçün əlifbanı bytyn əhəmiyyətini alıflarına vəvvələcə ərəb əlifbasının türk dilinə görə islah edilməsi və sonraları isə ərəb əlifbasının latın əlifbasına əsasən qurulan jeni əlifba ilə əvəz edilməsi məsələsinə ilər sırımsıdry.

Gərək o zaman və garəksə sonralar, ta Azərbaycanlı suralaşmaşına qədər myddətdə, böyük təkliflər hakim sənədlər tərəfindən syngy ilə qarşılıqlırdı; zira əlifbanın kytla etibatçılarının uşqunlaşdırılması, və jaqınlaşdırılması, jazzıb öz inhişər kibi dağan bu sənədlərin fajdasına dojil idi; odur ki, onlar istismar edilən sənədlərin mədəni inkişafına hər dyrlı əngəl tərətməjə çalışıqlardı.

Mysavat fırqəsinin burzuazija ynsyrləri, ərob əlifbası ilə o qədər do uzaqa getmənin mümkin olmaması, dujaraq, oz hakimiyətləri zamanı bu əlifbanı islah etmək ucun bəzi zəif təsəbbəsler göstərmisəldi. Bu məqsədə mysavat parlamenti, janında bir qomisja təskil edilmiş və bu qomisja latınlaşmış türk əlifbasını bir variantı lajhosını parlamentə töddim etmişdi. Lakin ruhanilərin və mylkədərlər nümayandalarının myqayamat göstərməsi nəticəsində həmin lajhalar mysavat hökuməti dəşənə qədər bağılmışdır.

Sura hakimiyəti bolşevik qət'i-jəti ilə bu işi iləri syrdi. Bu zaman mysavatçılar, ittihadçılar və başqa əksinqılıcəbəcə fırqələr sura hökumətinin həmin qət'i təsəbbəsyənə myqayamat göstərməjə başladılar. Aq Azərbaycan myhaçlıları hələ bu vaqt qədər latın əlifbasına e'tinə etməyər, əski ərəb əlifbasına İsləməkdərlər.

Bu anlaşılmaz hadisənin səbəbi odur ki, mysavatçılar, min illərlə davam edəcək və emyr sıryəçək bu islahatın həjata kecirilməsi şərafının sura hakimiyətinə mənsub olmaşın istəməjirlerdi. Odur ki, bu sənəfi motivlər, mysavat fırqəsinə latın əlifbasına qarşı ziddiyyətli cəhdəjə atıb oldu.

Burada myhaçır mysavatçıları latınlaşmış əlifbaya olan mynasıbət və taqtiqəsliyə qəri ixtiyarı surətdə rus aq qvardijsaçaların rus əlifbasının və imasıyla islah etməyə olan mynasıbəti ilə myqajəso etmək lazımlı gəlir. Car zamanın əlifbanı islah etmək tarofdarları, olan qadətlər və başqa aq qvardijsaçalar, əlifba sura hakimiyəti tərəfindən islah edildikdən sonra, əski imamlar inadla qollarınmaqdə davam etdilər. Boşlukla bizi sababın biri-birinə bənzədijini görməyə oluruz.

Jəlyńz istismarcalar sənədlərin və onların ideoloquları olan mysavatçıları Azərbaycan syrdiyi hakimiyətin Azərbaycan içi və kəntli kytolularının tərəfindən davranışlarından sonra, Azərbaycan və öz jazisində malik olmayılan, jaxud ərəb əlifbasının qolların digər sura cymhuriyyətlərinə mədəni işkəsliş sırətini xe-

AZ(b)F MQ-nın sabiq birinci katibi və Azərbaycan jeni tyrk əlifbasının həjata keçirilməsi bəylik jərdində göstərən KIROV JOLDAS.

li artıran əlifba islahatı masəlosunu, tam mə'nəsib ilə ortaja sırmək və həjata kecirmək üçün imkan hasil oldu.

Xalqların və azlıqda qalan milletlərin (tyrk-tatar, jafetli, Iran, Finland, umur, möqəm dillərində dənşən xalqların). Əlifba və texniki sənədlər və onları mədəni sənəvəsinə artırmak və iyksəltmək işində jeni əlifbasının no kibi beşik mədəni-inqlibilə əhəmiyyət malik olduğunu söyləmək və sibut etmək artıqdır.

Buna görə, Jeni Tyrk Əlifba Qomitəsinin təskili gyny olan 11 iul 1922-ci il kibit tarixi gündən bu vaqt qədər keçən həmin tarixi islahatının 10 illili qejd ediləsi bir bajramdır. Burada türk kytoluları üçün beşik mədəni vasitə olan jeni əlifba üzründən mybaraza aparın, vaqt kecmiş və «İlahi» ərob əlifbası tərəfdarları ilə qızqın mybarazədən qalib çıxan bəzəjoldaşların gerdiyi xidmətləri xatırlamaq lazımdır. Həmin joldaşlar da bunlardır. **MUSABƏJOV** (həzirdə Jeni Əlifba Qomitəsinin başçısı), **AQAMALĂ OĞLU** (qomitənin sabiq sədr), **T. HYEJNOV** (qomitənin sabiq sədr myavini), **XULUFLU**, **AQAZADƏ FƏRHAD** və başqaları.

JENI ƏLİFBASЫNЫН ВА ZXQ ସରାସରି ପଦିତ
MUSABEJOV JOLDAS.

Jeni olıfbanın hajata kecirliməsində, onu şuraşa ziddi ynsyrlerin hycumundan mydafeə işində, onu genis amakçı kytlları arasında jai-maqda, olmakoða olan arəb olıfbanın mydafeəsi cıqan bytyń qara qyvvələrlə mybarozda, başlaça və on qyvvəti təskilatə vo mybariz, Jeni Türk Əlfibə Qomitesi vo birinci nömrəsi 21 sentyabr 1922-ni ilə sənəd kytllı «JENI JOL» qozetisi olmuşdur.

Xırdaça qozeta okan «JENI JOL», ilk gynlərdən eýtibarən Jeni olıfba massasının osası iyksəklikdə qaldırılmış və Jeni olıfbanın ysgyntiyin, shəmijatını və Lenin torafından «Sorq-đa ingiləb» kibi xarakterizo edilən bu olıfbanın hajata kecirliməsi təzumunu, Jeni olıfbanın bytyń alejhdarlıqları (boşə alejhdarlar icarısında bəstə, itirmis firəq işçiləri da az dəjidi), dorindən-dorin təhlili edilmiş elmi asasları malik məqalələr və cıxışları sýbut etmişdir.

«JENI JOL» qozetisi, Jeni olıfbanın myvaffaqiyyətə peyvənd edilməst ucun ilk təçrübələrin jazılıqları çanlılık laboratoriyası idi. Azərbaycan kommunist partisi Bakı Qomitesinin Orqanı, kytla təskilatı və proletar iqtimaijiniñ mybariz acarəsətən «JENI JOL» qozetisinin bojyk qalibijitini şəhərat vərən an boyık mədəni-sijsi högətlərindən birdir.

Jeni olıfbanın hajata kecirliməsindən keçən on il, mədəni inqibabın amiləni on bojyk ishalatın şəhərlərin biza hiss etdirməkdədir. Azərbaycan aməkclərinin boqan səvadlısılıq myvaffaqiyyətə təsviyyənənənqda, nasiriyət olduqca genişlənməkdə, mətbuatın rəsi xelli artımaqda və yumiñ tadrüs hajata kecirliməsindən ploner olun Azərbaycan, və mədəni təsərrüfat-sijsi inkişaf, eýtibarə ilə Şərqi olkları icorisləndən sonra keçməkdə, geridə qalan məməkum şərq xalqları ucun jolbasıçılıqda olmaqdır.

Azərbaycan proletariatı bytyń bu myvaffaqiyyətlərə, latınlaşməs alişa kibi mykoməmlə mədəniyyət silahı ilə silahlanmaq natiçisindən natiq olmuşdur. Bu işdə «JENI JOL» qozetisi endə gedən mybarizdır.

Jeni tyrk olıfbanının rolu və əhamiyyəti bir də ondan ibarətdir ki, bu olıfba ilə cıqan kitablıarda ruhānilik, mevhumatlılıq, myhafazalarında da onun qabul edilməsi haqqı-

qunda əsaslı dənəşəqlər getməkdədir. Bojliliklə Bojyk Oqtubrin Javrisi və Lenin milli sijsasının parlaq natiçisi olan Jeni olıfbanın bejənləqə əhamiyyəti təmamilə aidən surətdə qəz qabaqlıqda durmuş olur. Həmin milli sijsas natiçisi olaraq XVI firəq qurulğında Stalin joldaşın qed etdiyi kibi: «dynamjan altda bir hissəsinə dutan məllatlar formasiya milli və myndarəcə eýtibarə ilə sosializm mədəniyyətinə tarqalı etdirmək devriño girmişlərdir.

Azərbaycanın Jeni olıfbanın təbiq olunmasında; savadlanmaq, tərəqqi etməvo və mədəniyyət doğru getməja onu İradon asrların barə bağılaşdır. Qızılqəsəfə Federasiyası və Şuralar İttifaqı, proletariatın jardamı ilə darba-dəqən edən Şuralar Azərbaycanın aməkclərinin boyjk qalibijitini şəhərat vərən an boyık mədəni-sijsi högətlərindən birdir.

Jeni olıfbanın hajata kecirliməsindən keçən on il, mədəni inqibabın amiləni on bojyk ishalatın şəhərlərin biza hiss etdirməkdədir. Azərbaycan aməkclərinin boqan səvadlısılıq myvaffaqiyyətə təsviyyənənənqda, nasiriyət olduqca genişlənməkdə, mətbuatın rəsi xelli artımaqda və yumiñ tadrüs hajata kecirliməsindən ploner olun Azərbaycan, və mədəni təsərrüfat-sijsi inkişaf, eýtibarə ilə Şərqi olkları icorisləndən sonra keçməkdə, geridə qalan məməkum şərq xalqları ucun jolbasıçılıqda olmaqdır.

«JENI JOL» qozetisinin iyibileşsi, ilk-once Azərbaycan Kommunist partisi, Azərbaycan işçi qolxozcu və kontikiñinini qalibijitə bairav məsələsində.

«JENI JOL» qozetisi endə gedən mybarizdır.

Bakı işçilərinin və Azərbaycan qolxozcu və əməkçi kontikiñinini qalibijitənənqda, Jeni olıfba ilə cıqan kitablıarda ruhānilik, mevhumatlılıq, myhafazalarında da onun qabul edilməsi haqqı-

bu myvaffaqiyyətlərə, latınlaşməs alişa kibi mykoməmlə mədəniyyət silahı ilə silahlanmaq natiçisindən natiq olmuşdur. Bu işdə «JENI JOL» qozetisi endə gedən mybarizdır.

Jeni tyrk olıfbanının rolu və əhamiyyəti bir də ondan ibarətdir ki, bu olıfba ilə cıqan kitablıarda ruhānilik, mevhumatlılıq, myhafazalarında da onun qabul edilməsi haqqı-

“Oqəzetə təkcə qolleqtiv təbliqatı və qolleqtiv təşviqatı dejil, həm də qol-leqtiv təşkilatçıları”

(LENIN)

„JENI-JOL“ OQƏZETƏSİNİN SABİQ REDAKTORLARINDAN

CƏLİL MƏHƏMMƏDQULUZADƏ.

HƏSƏN RAHMANOV

T. HUSEYNOV

„JENI-JOL“UN 10 ILLİJI VƏ NEVBATI VƏZİFƏLƏRİMİZ

«JENI JOL» qozetisi Azərbaycanda Jeni olıfba qomitesi təskil olundan bir neçə il, 1911 (1922-ni ilə sentyabr ayının 22-də) nəşrə başlamışdır. «JENI JOL»un rəhbəri A.Q.(b) F. Mərkəzi və Bakı Qomitesi olmuşdu. «JENI JOL» qozetisinin ilk nömrəsindən onun təskilatçı vəzifəsi—bytyń işci və kontikiñiara silahda Jeni olıfba, fajmaq, kytlon qazete vəsatisəsi Jeni olıfba ilə savadlanırmış, Jeni olıfba ogrənmiş istəşənlərə məxsus xüsusi qurşular acaq, onlar arasında myxbirlər jaratılmış, az savadlılara məxsus xüsusi sahifələr bərabraq, mədəni işyrsəksə təmik kiblə təbədilər jeridən tətbiq etdirildi. 1932-ni ilə savadlılara sahib jetmisi fajza qatılmışdır. Bytyń məktəblərdə Jeni olıfba ilə dərs keçirilir və kitablar Jeni olıfba ilə cıqışdır.

Jeni olıfbanın binəvrəsini birinci olaraq qoşan Azərbaycanın sonra Şuralar İttifaqında jaşayan 40 mələkədən ibarət bytyń tyrk-tatar xalqları və Turkiyə bojılı Jeni olıfbanın qabul etmişdir.

Şuralar Azərbaycanı bu il işlajlı 1-dən eýtibarən yummışmış olıfba kəmisi, bu da gölgəcək tyrk-tatar xalqları arasında bejənləşmiş əlaqənin möhkəmlənməsinə boyjk səbəb olmuşdur.

Surətdən Azərbaycanın JENI-JOL qozetisi 1-dən eýtibarən yummışmış olıfba kəmisi, bu da gölgəcək tyrk-tatar xalqları arasında bejənləşmiş əlaqənin möhkəmlənməsinə boyjk səbəb olmuşdur.

«JENI JOL», bu gün əz 10 ilə gərdiyi mybarəzə işlərinə jakun vürərən hec vəqt unutmamalıbdır ki, ojər 1922-ni ilə qoşən 500 nəfər oqujuurdusa, imdi onu oqujanlarına səjə 35.000-a çatmışdır.

«JENI JOL» kytliy mybariz qozetisi olduqca ucun o, dajima byrokratizm, syryndirməjə, mevhumat, ziyansızlıq, israfçılıq, mədəniyyətindən geridə qalmış qızılıq rüslümüşü maniçilik edən sajır bu kiblə hallarda qoddar düşmən və bunlara qarsı ən kəskin mybarəzə aparmaq natiçisindən məydər ynsyrələri sura idarələrindən təmizləməjə myvaffaq olmuşdur.

«JENI JOL» Jeni olıfbanın dejil ancası Azərbaycan, Zaqafqazida, hətta bytyń Şuralar İttifaqında jaşayan tyrk-tatar xalqlar arasında intisarına boyjk jardım göstərməlidir. «JENI JOL»un 10 ilə kədidi jol Şuralar Azərbaycanın soşa-zili quruluşu və mədəni inqibabın uqrunda apardıqəsə mybarəzə jolunun 10 illik jy-

Oqtjabr inqilabının bytyn məz-lum millatlarə bəxş etdiyi sarbastlıji, proletar milli azadılıq, soldas-Stalinin deddiyi kibi, səkliçə milli, məzmunca proletar və sosialist mədəniyyəti jaratmaq üçün tırtıl işlər və amakçı kontillerinə təzliklərə cavadlaşmaz lazımlı idi:

O zamankъ statistiqajа gөr
tyrk lсsclorl аrasында savadlyshарын
sajb 5-7 fajzдан artыq dөjil idи.
dөslardan bөri, bөj, xan vе feodal-
lar zylmynda ozilmis olan emekci
kantitлar аrasында savad lap jоq da-
racasinda idи.

Aprel inqilabından sonra tsıkl olunan kant va nahiyo inqilab qomitalarının (revqomiların) sədrləri 90 fajiz təmamilə savadsız idi. Hamclin 1921-ni tədəf kıl edilən qombedərlərin (qoşul qomitolorun) sədrləri təmamilə savadsız idilər. Savadsızlıq ilə devlat idarə etmək bir jerdə uzun myddə dəvəm edə bilməz. Ona gora işci va amakçı kontilindən geniş kytlosi savadsızlıq tezliklə laqy etməli idi. Bunun üçün da yunımı şərajtı jaratmaq ilə boralar, birlinci nevəbdə asın texnikasına ujuq olıfta lazım idi.

Isti jeni silibba, jen'i latın asası
alıbba qabul etmek massasılıq içlib-
maki koxy bundan ibarət idi. Jeni sil-
ibbanb qobul etmənən tarixi zərurılıq-
lı proletar inqilabının ictibar edil-
məz bir nadicəs idi. Jeni silibban-
sanlı mahiyyət kəsb etməsi da buran-
dan nəşət etməkdədir. Bytyn my-
savatçısı və ittilahçılarından jeni silib-
baqa myaqyanat göstərməsi, jeni silib-
banb və onun işçilərinin hərəmdən
salmaqla çalısması, jeni silibba atra-
funda cır-cır bohtan və ittilərlər
dizyaltması da jeno onun inqilabı və
sunlu mahiyyət daşınmasından ileri
gəlməkdədir.

Ona gora da jeni alibasclar
ila arabcilar arasdandak mybahasa
ya mybaraza, dolaisiyl ilo, ki siny
arasdandak mybarazanin in'kastu
dan ibarat idi. Masalan jalyuz bir
alibba masolası, alibba qabulun myba
razasi klibi gotyronlar sybhosil isn
stundi mahisjatini dysynçyal va dy
synçasız suradı malalaqam istajan
lədir. Əliba uqrunda aparclar my
baraza oski dynjaja qarsı, jen dynja
uqrunda aparclar mybarazədən iba
rat idi. Proletariyanı və amakci kənt
linin başdan-basa savasdlannıma bo
ykh ehtiyaçlı olduguunu rəhbər orqan
lar darta artıq hiss edirdi. Xalq Qo
misiarlar Surasdi sadri Norimovan və
Azerbaijan Mərkəzi İcraiija Qomisi
yatı sadri myaviniyan Aqamalı oqlu,
amakci kvotosının təzlikçə savad-

anması, carasını aramadı. Məscidin
təntəndə qaldılar. Bu iş kifaylı xal-
aqter vermək məqsədilə 1921-nəl il-
deqəbər, əylən 30-da geniş iləşsən-
miş və həbəsən adılsılar.

Nərimanın entrax edin istəmədən galma myəllimlərdən Aklif olmuşdur. Fırqəci yoldaşlarından Əliməd Triniç az cəqəstində deyir:

«Joldas Nörlimanov deňir ki, biziñ tanazziylmyza alibimbaz səbabı olmusdur. Jeni alibba qəbul edilərsə o

«Burada biz ja garék olısbamış-
saç, salmasaq» va iaxud Jeni
vaqt qərbə javuqlaşacaqız.
Fəqət qərbin ədəbiyyatın bil-

“...alifbər və qəbul
başlıq qazanıblıq
gələbər qəbul etmək məsləhəsinin qət etməliyiz. Əksər adamlar oymızı
bir tərəfənəzəbər qəbul etmək fikrin
dir. Burası həqiyatımızda bir in
qılıqlabdır. Bir bu gyn kohma məslə
həkimi atmaqdən qorqunmamışdır. (el
zan).”

Latin sistemi alfabinin qadolu-
lunu, boyuk bir inqilab olduguunu
dərk edən Nəriman, nadan isə alif-
ba daşımış məsələsinin icmali kav-
kınız izah edə bilməmişdir. Nəri-
manın hərfləri qəbul edərsək
dərdmizə cara olmaz.» (Communist
№ 2, 1922).
Jeni olıfta alehdaların proletar
əməkçi vəzifələri, əsaslı-

man oz cəvəsində deñir: «Ölimdzıki olıiba vastoşla
tarraqı etmək Sarı millötüri yçn
qeiri mymkindir. No vaqt Sarqın
Avropa ilə əlaqası iog idı, bızmı
əlibambazlı noqsanı gezə carpmağı
db. Ojla ki, Avropanı ilə bız əlaqəsi
girisidir, o vaqt gordyk ki, Avropanı
gündən-gynə tarraqı edir. Sarq ısa
tanazzul etməkə davam edir. Bız
dərin fırıq edərsək, Sarqın tənazzuly
sababını əlibambazda gerçəkliyiz.»
(Fizik). Sarı Nariman deñir:

inqilabın tarixi vezilimlə
anlanımaq istəməjan ya xaxid anla-
majan adamlar id. Jeni olıiba olıej-
darlar tarixon olyma mahkum edil-
miş sıfırbın ideolozusunu, yst quru-
munu, oyun cıryk mədəniyyətiñdən sos-
ializm adında jasatmaq, davam et-
dirəm iştəjirlərdi. Jeni olıiba zıjabları va-
ja dysyncıll-dysyncıncılar surətdə on-
ların dalyışına gedən idl.

«Bu əlibə bizim dəjil, orəblarindr. Tyrk milləti ozy ucun bir əlibə tərtib vermiş idi. Fəqat bu millətin əlibəsən yeqdur. Burası tyrk həqitində böyük bir noqsandır.»
(Ezjan)

«Əlibəməzən myşkillyiy bizi
ez dildimləndir ikrah edir.» (eşan)

Nərimanın əlifba haqqındakı
myhakomşularının təsvirinə bəqşın-
ğıdır, jeni əlifba qəbulundakı tarixi
xidməti, tarixi zorurati dysymonisini-
dan və işi kuyılıx xarakteri verərək
sərhəd etmişindədir. Nəriman Xalq
Qomisarları Surəss olmaqla bera-
bər, əski inqilabçı cəmiyyət xadimlə-
nidən olduqdan sonra emakçı kylası və ziya-
lışalar arasında boyük nüfuzlu malik
idi. Onun jeni əlifba tərəfdarı, olma-

Jeni Əlibə Qorxitəsi o qazanmaq coğ zajif idi. İşçilərinin və yuzlərinin coğbasqa idarəsi da cələbdidir. Lərləndən və təzəbərlər olmadı. Cələbdidən islər coq aqır gedirdi. Qazanmaq istənin isinən na suradı. getdi. **JENI JOL**-da cap edilan maşmatdan gərynrəy.

roşdarları tarafından section» Jeni Tyr Əlliñba Qomitəsi qom-şa-gın geyis-nınlomukda və qayvvatlınlomakdadır. Həm də bir çox manşalar işqaraq bir coq qorçazılık və fitno ilə mejdana atılan ehtirazlara bəqmajaraq işqaradır. Qomitəti işləşs iki sej nəzərdə tutub, boyik addımlar ilə həllərlər. Onlardan birisi Jeni Əlliñba filarıının Azərbaycanda 65 illik möhüm bir tarixa malik olması, o birisi da qomitə işyzlərinin və jeni Əlliñba tərəfdarlarının getdikləri şəhən doğru olmasına sarṣıslıq imanına və tomiz bir vüqədanla bəqmalardır.» **JENI JOL**, 1922, № 3).

Hər kəs öz başkadıbor işə səbətdəki inanmaları, və sarsılmazlıq iman, tamız vəydən ilə calşmışdır. Lakin məsolə burasıdır ki, qomita-
da və qomita yzvlarında bölgəvi templi işlədi. Jəliznış Ağamalı oolu-
lu jəni qəbul etdikdən sonra hər bir masalanın
inqilabi işlək keçirir. Bytyn Jeni
Tyr Əlibəy qomita iscillərinə inq-
ilabi ruh verirdi.

Lakin Jeni Əlibə Qomitusunin coq boyğun tarix xidmətləri olmuşdur. Bu xidmətlərdən burada bəhs etməjaçəsil. Jelşen onu qejd etməlidir ki, qomito **"JENI JOL"**un nüfuzunun oqçularlaşın artmasına çalışmış, fəhlə rəjonlarında fəhlələrin rəqəbatını qazandırmışdır. Bu xüsusda, "Qommunist" qəzətində cap olunan bir xəbari **"JENI JOL"** eynan böyük dərc etmişdir:

«Tyrk fohılları arasında jeni hyrufat mejî gestorân fohıllar kohno hyrufatmısızın uqıqnsuzluquň tösdik etmekâ bərabər, jeni hyrufat tez zamanda jaýlmışsaň arz edirlar.

Boşo gezy aşıq şahşılärin jeni hyrufatı olğanmooq artıq daradaşa həvəsları vardır. Hatta onlardan bir coqu jeni əlibibadan (eltimal ki, «Jeni-Jol» dan Xuluflu) alıb, eziatlı tak başına jeni əlibanın olğanmooqasını nozara alıb, coq arzı edirlər ki, səvad məktəblərində jeni əlibanın olğanmooq yecyn myollıñ çağırılsın. La-zımnı idarələr belə şahşılärin jeni hyrufatı olan həvəslərinin nozara alıb, bu barədə lazımi sorançanda bulunmalıdır. («Jeni-Jol», № 9).

Ərəbçəllər, myahəfəzəkər İla hə-
olqı myarbaço Jeni Tırk Əlibə Oo-
mitası təskilindən sonra başlandı.
Jeni əlibəcəslər artıq myətəşəkkil
suradıa mybarbaçoğlu girişidillər. Jal-
muz Bakı dajlı, o zamankı qaz-
markazlarınlı bətləqatçılıq gəndor-
rək, lərlərdə comitənin sahəsinin tas-

getdilimiz işl ilə getsinlər, onlar da bizim kibj jeni əlifbanı qəbul etsinlər.

Jeni Əlibə Qomitəsi Azərbaycan fəhrlə və kontillər arasında əlifba hərəmt qazandırıldıqdan sonra, 1924-ndən əlbətan qomşu cymhuriyyətlərdən kok salmaqla başladı. Qomşu cymhuriyyətlərəndən ilk dəfə Jeni Əlibə Qomitəsi Dağıstan şəhərindən sonra cymhuriyyətlərdən təşkil edildi. Bundan sonra haman sənətçi Azərbaycan Mərkəzi İcraçı Qomitəsi qarşısı, yaşa yc məsələndən ibarət hejət dyzalarak, Suralar İttifaqında, türk, tatar, ozbək, qazaq və Koloring döndürlədi.

ıstır Bakı, Azarbaycan
da çağrılışın olan bir coq
ra ve homkarlar qonfrans-
qurultayılarında cəqşədə
jeni alıbbaş mydaşdır. edir.
vətəsində həjatə tətbiq edil-
ərbəbliyin tamamılı-
ğırılıyım. tətbiq edildi.
alıffa ilə savadlanmış foh-
salaları jen i alıffa ilə orıza
və məsləhətlərdən ibarət.

va ja məktub jazidənən arəb tarzlarında olaraq cinoñiklərin orzularının qabul etmirdi və ya da o eyni şəhərdən qəbul etmirdi. fəhlərlərin tələbi yəzər, an Mərkəzi İrcətiyə Qomitanlığı iləndən arəb əlifbası, ilə dənəri əlifbası da rəsmi devşirə olaraq, qabul etmək məqsədində qaldı.

—nəc iddə türkolozi qurulmasından qabaq qurultaj iddi ilə Azərbaycan qozalarının cəvən cümhuriyyətindən və millimər konfransda çağrışdırıqları onfranslarda iştirak edən dördüncü jeni alıfbanın intisarlarını məməkən barədən, türkolozi iştirakçılarından iddi jeni alıfbanın tərtibatını və orzuklarında vəzifələrinin başı avzadına jeni alıfbanın məməkənlərinin tələb edirdi.

...zatelerinden sonra... surulduktan... lör idi?

Jügərbaşa, qejd etdiyimiz yzalar
istər Azərbaycan, istərsə başqa cüm-
huriyyatlarında olsun, jeni alıbanın
aleşidalarları. Oqtjabr İnqilabı, nati-
vistində işi başından qovulmuş, hə-

z inqilabcy baba fihalat
modanijati jaratmaq, sosial
gurulusunu mohkamlandir-
maclu mo modanijata dala
cizim hiss etdijimizden jeni
an aliba qabul etmek mact-
siz qaldiq. Buraya topla-
ndajalar! Siz oz fahla va
miza dejin, har gah bizdan
istimarlara, bizlim dal-
sinslar. Ooi enlar da bizim

tü sijasi hazırlıq və başqa məsələlərin həllində «JENI JOL» qəzətəsi bir rəhbər material kiblə istifadə olunur. Hətta bu il ləgerdə davam edən sijasi töbükçü işləri və sijasi dörsətin inşaatçılarının işlərini hazırlıq myddatında «JENI JOL» qəzətəsi diviziyamızdakı rəhbər işlərlə, qrup rəhbərləri, firqa və qomşomluq kətbələrlərinə gündəlik və amali jardında bulunmuşdur.

«JENI JOL» qəzətəsində ardıcıl kəsilmədən dərc edilən firqa və ho-

cətdəyi bilməsdir. Hətta qızılı askərlər haman direktivləri qołxoza, sovxoza və ajallarının jazdılaları, məktublar jolu ilə təbliğ etmişlər. Dejiseçərər haman direktivlərin işləmlərdə dzyzgın jerino jetirilməsinə jardında bulunmuşdur. Bunu, qołxoza və qołxoza tarafından qızılı askər məktublarına cavab olaraq, alınan ilərlər məktublar isbat edir.

«JENI JOL» on birinci ilə qədəm qojar. Beş illiñ qat'ında onun hələmişindən daha artıq mas'ul və-

ılıq faqtarınlara qarsı siddetli mybaşaraparmalı. Sosializm fabriqa zavodlarının Oızıq ordu və horńi donanma hissələri ilə mödəni və qaradışlı əlaqələrinin möhkəmləndirmək və sosializm quran ekməzinin mydaflaşdırıcılarını daha da möhkəmlətməti təmən etməlidir.

Diviziyamızın deyşçiləri qo-manda və sijasi işçiləri omuidirlər ki, «JENI JOL» qəzətəsi, Azərbaycan Mərkəzi və Bakı Firqa Qomitəlinin Lenin rəhbərliyi altında sosializm qurulushi uğurundakı boisevik mybaşasını qat-qat artırıb, ya bu sahada, rast galan myxtili cətinliklərə qalib galmışdır. Firqa və hokumat tarafından iləri syriyanın mas'ul və väqib məsələləri qəhrəmanlaşdırıra jerino jetirəcəkdir.

Diviziyə hissələrimizdən firqa təşkilatları və sijasi aparatlar hissələrimizdə gedən sijasi hazırlıq işlərində «JENI JOL»-un dəha genis istifadə edilməsinə təmən etməlidirlər. İşçi və kəntli myxbirləri, ilə horbi myxbirlərinə əlaqəsinə dəha da möhkəmləndirməlidir.

«JENI JOL»-un iyibəsi mynas-bab illə ilə ona abunəcisi olanların sahibi qat-qat artırılmışdır. Hisselərimizdəki qulublar, qutıbxanalar və qızılı askər qiraçxanalar, bolyk və batareyaların Lenin güşələrini və «JENI JOL» qəzətəsi ilə təmən etməlidir.

Firqa təşkilatları və sijasi aparatlar qızılı askərlərinin kəntlərə gəndərdikləri məktubları vəstastıla «JENI JOL»-un qołxoza, qołxozuclar və sajirə təşkilatlarında dəha gerisindən genişləndirmək, baş verə bilaçık hakim rus və jerli millətəlilik və johudi təfəjhər-

«JENI JOL» qəzətəsinin kohna myxbirlərindən rajon və şəhər qəzətələri redaktorluğuna
eskləmlər eskləmlər işlərdən: 1) Q. R. İBRAHİMOV, 2) K. Ə. ƏLŞƏKBƏROV, 3) Ə. N. HU-
SEJNOV, 4) H. GÜLYƏHMƏDOV, 5) A. S. MANAFLİ, 6) SEIDZADƏ.

kymətimizin qołxoza təcarəti, atlarsın gəzəndən keçirilməsi, inqilabi qanunculuq, pambıq işçiliyi, taxlı və mal-qara tədaryky, suvarma işləri, naft məhsulu, qołxoza və myəssəsa amla-kiyən hanımətlər haqqındakı direktivləri, diviziyamızın rəhbər işlərləri tarafından geniş istifadə edilmiş və onlar qızılı askərlərə vətəndən

ılıq faqtarınlara qarsı siddetli mybaşaraparmalı. Sosializm fabriqa zavodlarının Oızıq ordu və horńi donanma hissələri ilə mödəni və qaradışlı əlaqələrinin möhkəmləndirmək və sosializm quran ekməzinin mydaflaşdırıcılarını daha da möhkəmlətməti təmən etməlidir.

Diviziyamızın deyşçiləri qo-manda və sijasi işçiləri omuidirlər ki, «JENI JOL» qəzətəsi, Azərbaycan Mərkəzi və Bakı Firqa Qomitəlinin Lenin rəhbərliyi altında sosializm qurulushi uğurundakı boisevik mybaşasını qat-qat artırıb, ya bu sahada, rast galan myxtili cətinliklərə qalib galmışdır. Firqa və hokumat tarafından iləri syriyanın mas'ul və väqib məsələləri qəhrəmanlaşdırıra jerino jetirəcəkdir.

Bakı boyevşirkələrinin mybariz orqanı olan «JENI JOL» qəzətəsi firqa-sura matbuətə yəzirən qojuşan vəzifələri jerino tətərən Surələr İttifaqının pambıq istiqlalçılığı uğurunda mybarəzədə jəlyanın kollektivləşdiriləcək və təsviqicələr onlaqla qalmağı, kytılərlər kollektif təşkilatı olmaları və cari pambıq qampaniasında parlaq bir təsəbbəs göstərərək bu təsəbbəyin zəngin təcərübəsi ilə təsdiq etdirmişdir.

Qəzətənin on ilini geyində həmin təcərübənin myyihmən cəhətləri ilə oquşuların tənəsüt etmək fajdasız olma-

Cəri ilin 226.800 hektarlıq pambıq sapına plan keçən ilin tərəyəsi (205.000 hektar) nisbətən 0 qədər dəcədən deyildir. Lakin il bi pambıq sapılınca asas diqqət miqdarda deyil, keşfiyyət fikir verilmişdir. Odur ki, bu cihət, gərək sapının ezymə, onun keçirilməsinə, becərilməsinə, qultıvəsiyəsi, suvarılması və nihai pambıqın işçiləşməsinə ciddi fikir verməli proletar, qołxoza, sovxoza, işçisül-ərtəbə təşkilatlarından və həmçinin bytyn firqa, sura, həmkərələr və içtimali təşkilatlarından təsəbədir. Eslən bi kytılərlərə təşkilatları bu vəzifələrlə işləməsi təmən etməlidir.

—Cəzibə Azərbaycan qołxozunda (Saljan rajonunun Sarvan kəndində) qołxoza üzvə olan 7 qulluqcu ilə harası 574 amak gyny hasıl etmişlər. Halbuki bilavasita istishalatda calışan qołxozucların amak gynleri 300-dən artıq deyildir. Bunun nəticəsində qołxozen və qołxozuclar bu vəzifələrlə işləməsi təmən etməlidir.

Odlar ki, «JENI JOL» qəzətəsi sapına baslanmadan hələ xəlli avval pambıq tarlaşının mətinçi-səs-ləşməsinə — e'lən etmişdir. Bu mətin, pambıq uğurunda kytıləvi təşkilat mybarəzəsinin forması idi. Bu-nuna qəzətə şəhər və kəntlərinin proletar, sovxoza, qołxoza və işçisül-ərtəbə təşkilatları işləməsi təmən etməlidir.

Bunu biləndən sonra «JENI JOL»

KUBAD

„JENI JOL“ QƏZETƏSİ PAMBİQ UŞRUNDĀ MYBARAZADA

İkinci beş illikdə Zaqafqazşa, Su-ralar İttifaqının ikinci beşik pambıq bazası olmalıdır. VIO (b)F Mərkəzi Qomitəsi bu barədə direktiv vermişdir. Bu direktivin həjat-ka keçirilməsi üçün jorulmadan myataz surətdə mybarəza aparmaq, Lenin firgasının bas xotti uğurunda mybarəza aparmaq deməkdir. Lakin qołxoza təşkilat-təsərrüfatçı məhkəmləndən, osas pambıq rajonlarda colleqivləşməni osas e'tibar ilə qurtarmadan və buna əsasən qoł-comaqlar bir sənət kiblə təsvişi etmədən pambıq direktivlərinin jerino jetirməyim məmkyn dəjildir.

Bakı boyevşirkələrinin mybariz orqanı olan «JENI JOL» qəzətəsi firqa-sura matbuətə yəzirən qojuşan vəzifələri jerino tətərən Surələr İttifaqının pambıq istiqlalçılığı uğurunda mybarəzədə jəlyanın kollektivləşdiriləcək və təsviqicələr onlaqla qalmağı, kytılərlər kollektif təşkilatı olmaları və cari pambıq qampaniasında parlaq bir təsəbbəs göstərərək bu təsəbbəyin zəngin təcərübəsi ilə təsdiq etdirmişdir.

—Urç MTS-i sapına həzər dəjildir. Hələ 29 traktor təmər edilmiş və 5.000 hektar jer sunlamılmışdır. «JENI JOL» qəzətəsi (MTS hamisidə) sejər briqadasını təşkil etdiyi təsərrüfat hesablı traktorlar briqadası hələ istehsalat-maliyi planı ilə təmən olunmamışdır.

—8.540 hektar pambıq jeri sunla-jاقاد Qasım İsmayılov MTS-ində traktorlarla təmər jubanmaqdır. Təmər ehtiyatın on 49 traktordan ancaq 43 traktor hazırlanmışdır.

—Cəzibə Azərbaycan qołxozunda (Saljan rajonunun Sarvan kəndində) qołxoza üzvə olan 7 qulluqcu ilə harası 574 amak gyny hasıl etmişlər. Halbuki bilavasita istishalatda calışan qołxozucların amak gynleri 300-dən artıq deyildir. Bunun nəticəsində qołxozen və qołxozuclar bu vəzifələrlə işləməsi təmən etməlidir.

—Saljan rajonunu ilərə olaraq 100 toxum sapın maşın lazımdır. Bu barədə rajon mərkəzi ilə Bakı və Tiflis arasından ciddi fəzilətə getməkdədir. Sapın zamanı jaşılaşır-sa, maşınlardan xəbar jədordür. Halbuki qomşı Əli Bajramlı rajonunda 350-dən artıq toxum sapın maşın vərvardır.

Bunu biləndən sonra «JENI JOL» briqadası və Saljan İKM işə qarış-

mış və həjəlliklə 25 maşın almışlardır. Bu surətə Saljan rajon təşkilatları öz başənəliyə, opportu-nitsəsinə bel bağlaşmasına son qo-julmuşdur.

Bu misallar coqlu faqtarınlara bir necəsindir. Bular hələ sapın basla-mazdan avvol «JENI JOL» qəzətəsinin jardında ilə ortaya çıxmışdır.

Bundan ilə, Surələr İttifaqının pambıq istiqlalçılığı uğurunda mybarəzədə boykın bir səyət vasitəsilə olan Almanya qızılı cəbhəclarının mybariz bairaqı, «ROT FRONT» bairaqı ugurunda «JENI JOL» un mybarazə parlaq nümunələr vermişdir. «ROT FRONT» bairaqı ugurunda aparan mybarəzədə boykın bir səyət vasitəsilə olunan Mərkəzi Qomitəsi və başqa təşkilatlarla işlərini tətərən surətələrə təsdiq etdirmişdir. Azərbaycan qołxoza təşkilatının ruh iyyəskəllini artırmışdır. Bu myba-rəzə xüsusiyyəti «JENI JOL» qəzətəsinin sədyəsində, sapın qampaniasını jaqsı keçirilən haqqında ilər syrdiyi jarayı, Azərbaycanın həmən bytyn mərkəzi və rajon qəzətələri təsdiq etdirmişdir.

Həmin kytıləvi işin ba'zi mo-mentlərini qed edəlim:

—Aprelin 10-ndən avto-briqadamlıq Aqdas rajonunun Xaldan mintaqasına goller. 5 yundan sonra sapın baslanmalıdır. Halbuki, qołxozucların coq həl avans, —buqda vələl alımlarıdır. Hələ buraya gəbərə gəndarılınmamışdır. Xaldan alıç sapın qampaniasının ambarında bir kilo da buqda joqdur. Rajon MTS-nin solon-karçasına tərtib etdiyi plan yəzər qołxozuclar 5-6 gün sorf edərək 30-35 verstlikdə bulunan Ləki pambıq zavoduna köl arabaları ilə getməl, oradan buqda və kobra almışdır. Halbuki 14 kilometroludə Jevlax pambıq zavodu bulmur. Bu zavodun ambarında coqlu buqda vardır. Bunu biləndən sonra «JENI JOL» un avto-briqadası sənət mydafla edir və həmin gyn Xaldan mintaqasını yəzər Jevlax zavodundan 1000 put buqda gəndarılır.

Aprelin 15-də sapının birinci geyidir. Avto-briqadamlıq Juqarlı Bi-

„JENI JOL“ QƏZETƏSİNİN 10 İLLİJİ GYNYN- DƏ BAŞDA STALIN JOLDAS OLMAQ YZRƏ FIRQƏMİZİN SYKANCSЬ OLAN LENIN MƏR- KƏZİ QOMITƏSİNƏ BOLŞEIVK SƏLAMЬ

çaq kəndində bulunur. Oolxozcula-
hamşə tarlaq cəmənşədə.

Saat 2-dir açıq sapına kimə
baslamasıdır. Səbəb odur ki, tkl
cərgili toxum sərəpən maşınları
bölürən laxlaşır. Bytn polxozcular
qan-tor icində calışırlar. Lakin ma-
şınları qədəjə salmaq məymin ol-
majar. Cynky oldı hec bir alat jqodur.
Aqro-tehnik də əlli cibində durub
bağdır. Onun janında hətta sada qai-
qa acars jqodur. Odur ki, «JENI
JOL» un avto-brigadalarının soferi
qızıl partizan Luşniqov joldas oz
alatlarını eçarqlar. İşə başlıjar. Ja-
rəm saatdan sopra toxum sərəpən
maşın birinci heqər iştəmələ qıdam
edir.

«JENI JOL» qəzetəsinin avto-
brigadası Aqdas rəjionunda 52 di-
var qəzetəsi, təskil edir. Geyic rə-
jionunda 5 qolxoz qəzetəsinin (Mys-
sly, Səbərl, Alpaut, Qarabaşlı və
Vəhədə) bəs gynylı keçirir. Çəmisi
sejər redəsiyəm və avto-brigada-
nın sapın zamansında 300-dən artıq
diyar varaqası və qəzetəsi vəzifər.

Almanya əzələ çəbhəclərinin
«ROT FRONT» bərjaq uqrunda
mybarəzəni genisləndirər. «JENI
JOL» kytlları iyizlər qolxozcu-
lər zorbacılar sırasına cəkirlər.
Jaqs zorbacılar fırqəye verilir. Al-
paut kəndində və Mysly da 10 qol-
xoz, Lenin qolxozunda 3 qolxoz-
cu fırqəye girmək üçün arıza verilir.

Səpina hazırlıq qurtaran kibi
sapın zamanı. «JENI JOL» qəzetəsi
pambıq tarlaların mitinqini
«əməkçi tarlaların nə
q o n g r e s i n » cevirir. Bunun-
la sapının gedisi qonqret suradə
təmin edilir.

Böyükliklə «JENI JOL» qəzetəsi
Suralar İttifaqının pambıq istiq-
liyi uqrunda mybarəzən geri
durmayıb. Və o, mybarəzəni var qy-
vəsi ilə apars. Sapın qurtaran kibi
beçərəm qampanjası başlanı. Son-
ra «ROT FRONT» bərjaq Azor-
başyan qolxozcularını əkilən pambıq
içisiz toplamaqə cəyər.

Bu mybarəza, Suralar İttifaq-
ının pambıq istiqlaliyyəti uqrunda
aparsın bu dojys, var ciddiyyəti ilə
dəvəm etməkdədir.

„JENI JOL“CULAR JENI INSANLARDƏ

Biz, Muqanda, Muqan Gəncəli
kəndi «Avqust» qolxozundan uqr-
uyaçış gərynməz bir tarlasındıq. Traqtör-
cülər bər-birlər jarşış girişmiş
kibit daha bark nrildir və caj ha-
zırlanmışdır. Vaqtdan jarşım saat
kecdijinə baqmajaraq, onlar işi bi-
raqbət fəmələ gəlməmişlər. Bir tar-
rifdən traqtörlerdə tövbə edilən ge-
təri işin möhkəm əsası və o biri tar-
rifdən Mesədi Sərxosun aedəs və
jarş traqtörlerdə boyuk ruh jy-
səkkılı doqurmuşdu. Onlarıq janına
jemək dysməjərlid.

Sejər mexanik Saban papaçının
jeljalıjarək səslənməsi başlıdır:

—Ədo ej! Aj Mashadi Sərxos aj

Mesədi Sərxoslu işlərə

Aqdas MTS traqtörçüleri Nazor Ismajli oolu və
Abdulla Sadigov joldaslar ozluları «Rot-Front»
adına zorbacı elan etmislər.

Mybarəsində onu gormysdm. Ha-
man mybarərə «JENI JOL»un
nöymajandə Almanya inqilabə və
zələ çəbhəclərinin Azərbaycan qol-
xozcularına gondardıkları «Rot
Front» əzələ bərjaq tarixini izah
edərək, onlarıb və bərjaq uqrunda
mybarəzə-zorbəli işə qayğırlıkon.
Birinci olaraq sıvəsında bulunan traqtör
Mesədi Sərxos olmuşdu.

Coc jaqsı xatıqlarım o, oz sı-
qışında bəli demidiş:

—Bu bərjaq əlo almaq üçün biz
bolşevik kibi calışmalıq. Bən,
ozymy «Rot Front» bərjaq adına
zorbacı elan edirəm. Traqtörüm də
əmək məhsüldərlər dejərinin dəha
da jaqslaşdıracaqam. Gyndək təp-
səvər artıqlaması ilə jerin jeti-
rəçəjəm. Gyndə 5 hektar jer syre-
jom?

Traqtörular traqtörkənti iyizi-
ny bu tarəfə dəndərlər. (İldən)
Traqtör Çejan bacı da onları
icində id. Mesədi Sərxos goryş-
və qılcalarını biri-biri yustına ast-
raraq, cibindən əzilimis bir «JENI
JOL» qəzetəsi sıvəsə, oqumaq
başladı. Bunu gerən traqtörə Çe-
jan da tarəfdan ilərləşib. Mesədi
Sərxosun qəzetəsinə qapda. Mesədi
Sərxos diksimis kibi, arqasını
doqrujudu. Cejanın geryncə dilsər-
aqardı və

—Elə bildim ozgasıdır—deja so-
ləndi. Men sozə qarşıdım:

—Ozgosi olsa id və deyəcəjdin-
dedim.

—Hec no etməzdin. Emək qəze-
da əldən bıraqmazdım. Cejanın
xatırından kecmədi.

—«JENI JOL»u həmisi oqujursa-
mə?

—Neçə oqumuram, jazdýrmışsam
gəl. «JENI JOL» bizim qəzetəmiz-
dir. Coq asan dildə jazır. O, bənini
gezimy acıbdır. Gyndəkler işləş-
ir, gecələr oqujur. Gecələr «JE-
NI JOL» monim joldaşdım.

—Son neçə savadlanmışsan?

—Man qazap laq savadlısan idim.
Vur-dut 15 gyn qursa getdim. Hərflə-
rələr əsrəndim, sonra «JENI JOL» un
savad jolu sohifəsinə həmisi oqudum.
O qədər oqudum ki tamam-kamal
ojrandim.

—Oqujursan, sonra da qəzetəni
tollaşsan eləm?

—Qoq ası no danışsınsan? Oqujur-
ram vo jaqsı slərlə maraqlı işləri
jadımda qalmış qızın daftarında da
jazıram. Baq budur, al baq, deň
bloqnotunu manə uzatds.

Mesədi Sərxosun bloqnotunda al-
ri-yru xatıllarla bu sözler jazlıms-
dəb:

1) Xarqov traqtör zavodumuz
yndə 70 traqtör sıvəsər.

2) Stalinograd traqtör zavodu kuy-
də 100-110 traqtör bıraq.

3) Azərbaycanda myavat qədət
500 deşətin pambıq əkinlər vərdə.
Sura həkymətinin 12 illiyində 226 000
hektar əklimlər. Gələn ilde 235.000
hektar əkliləcdər.

4) Sad uqon qolcomaqə keməg
edir, saclar dejərlər kl, qolcomaq-
lar incitməlin... Onların qolcomaq-
ları jaqsız gəllər. Bular lap qorqu-
dur. Sollar da dejər kl, hər işi tez
edək. Olcyb - bicisməndən tükək. Həc
kəsi basa salmadan, anlatmadan vuraq,
keçək... Bular ikisi də Lenin
joldasın dediklərinə ziddir. Bular
communist fırqəsinin ana xəttinə
dysməndirlər. Hər ikisən zorbə! Ha-
nan aqna da is'lət, carasına da...

5) Lenin joldas demisidr kl, jen
alliba sorqo qınlıbadır.

6) Mıneacevirdə su ambarı tikilir.
Kyrv bytn suhu bi ambara dol-
durulacaqdır. Onda bataqlıqlar qu-
rudulacaq, qızdýrmannan koky kəsil-
əcək. Dəsənq orqusu da olmajaq-
dır. İkinci bes illikdə pambıq sah-
dərt qat artıraqdır.

7) Bi ll pambıq rəjionlarda 68 jaqs
kolxozu olmuşdur.

8) Pambıq rəjionlarında 26 MTS
və 1024 traqtör vərdər.

9) Azərbaycan aləhisi myavat
vəqts basdan -başa savadsız id. İmdı
basdan -başa savadıamsı.

10) Stalin joldas demisidr ki «bol-
şeviklər işlərən» işlər qədər
jodqur, bolşeviklər texnikiq da işlə
almalıbdır.

11) Gənəc Azərbaycanın İkinci sa-
nəje mərkəzidir. Daskosanda metal
Gəncə Aljumın zavodu tikilir.

12) Morkəzi Oomitanın baş katibi

Stalln, ikinci katibi Oaganovic, ucun-
çuy katibi Postis sevdür.

Bi ll Azərbaycan 650.000 hektar

pažır əkinlərliklər. Kecən la nls-
bat 25 qat artısqdər. Va sajira-saj-
la. O bloqnotunda traqtör hissələrinin
adalarıñ daxlı alıcı-nıfır jaz-
lımsıbdır. Bon bu jazlərlə gulyimsaj-
gulyimsəjə oquduqundan o sybhan-
landır.

—Nejə gulyrsynyz, dedi; Xəttim
jaqsı, dəjil onun yccimi?

—Coq jaqsı jazımsın. Əmma
bir işi jadından sıqıb. Buz il na
qədər pambıq verimliyik?

—Onu lazımsısam, orada var.
Traqtörə Çejan soza qarışdı:

—Biz hamisə oqujuqda Jaz-
lımda. Mesədi Sərxos gojden gəlmə-
fibid ki.

—JENI JOL»u traqtörə Mesədi
Sərxos «JENI JOL»un təskil etdi
iclasda ozyny «Rot-Front» zorbə-
cisi elan etmişdir. O, zorbəciklər
adını qınlılab qəbəhsindən bir əsr-
lik mosafiq issa myddətdə və asan-
laşla qotı etdirəl. İmdı biz, həqiqi
«JENI JOLCU» olaraq Sərqin mö-
dəniyyət qapısında mödəniyyət mö-
dəniyyət Sərq isläq verənlər.

—JENI JOL» tarixin, insanlıqdan
mədəniyyətdən uzaq, qarışıq bir gü-
səsində, bir, ucurred qarışımda
dənnəs, daşə domus kytłolari höra-
kata gətir, onlarıb biləklərindən
dütarq gynaq doqru çəkən, savad-
landıran, qozlorunu sönməz isläq ve-
rən bir təskilat, bir mybarız ol-
musdur.

—Mesədi Sərxos 3 dala myka-
fatlaşdırımsı.

O, bizim qohramanlıq, dejər-
dlı.

Aqro-tehnik Haçə Baba İsa:

—Mesədi Sərxos bu il Məsədi pamb-
ıq bytlərini dəjərənən qazanıb.
O pambıq rəjionlarında 26 MTS
və 1024 traqtör vərdər.

Biz, aqşas cəfər alaça qararıñ-
da tarladan qazıtdıq. Qoqənəbz
agranom Hacı Babanın evindəjik.
Tar tamiz gelmişim qara, uzun saçla-
sallıjan boqazı qatıqlı 10 jaşlı
Səfah, adı bl pionerənəlindən bir
dəstə qozətici içarı girdi;

—Myallim, bu qəzətələr sizindir.
Məktəbdə verildil. «JENI JOL»-u
man gatyorsam olar?

—Nija bas «JENI JOL»-u aj qız-
dejə sorusundur.

—«JENI JOL» qazəng qəzətədir
dəsan. Asan jazs. Babam və nəmən
ona bojnır. Gecələr onlara oqujur-
ram. Olaq asurlar. Pul vermİŞ,
myallim bizi da jazlıb, əmma hələ
gəlməjibid.

—Apar Səfah, apar oyu! dejinə
qızəcəqəzəsin sevinçindən cicejli cib-
lamış kibi oldu...

On ildən bəri Lenin fırqəsinin işa-
rat etdiyi hadəfə doğru, istiqamətlə
dəjəməjərək ilərlər «JENI JOL»-a
əsər kəsilən mühərə, on mühərə
«JENI JOL»-cu-jənlər insanlar göstər-
mok olur.

«JENI JOL» osrərin ojada bili-
mədiyi avan omakəl kytłolər jerin-
dən dəbərtidir və Sərqin qapısında
mədəniyyətdən uzaq qalan İçi
omakələrin mödəniyyət uqrında möh-
kəm bir təskilatçı bacarçıq gəs-
tardı... göstərdi, da omakəl kytłolər
mədəni qınlılab qəbəhsindən bir əsr-
lik mosafiq issa myddətdə və asan-
laşla qotı etdirəl. İmdı biz, həqiqi
«JENI JOLCU» olaraq Sərqin mö-
dəniyyət qapısında mödəniyyət mö-
dəniyyət Sərq isläq verənlər.

—JENI JOL» tarixin, insanlıqdan
mədəniyyətdən uzaq, qarışıq bir gü-
səsində, bir, ucurred qarışımda
dənnəs, daşə domus kytłolari höra-
kata gətir, onlarıb biləklərindən
dütarq gynaq doqru çəkən, savad-
landıran, qozlorunu sönməz isläq ve-
rən bir təskilat, bir mybarız ol-
musdur.

—JENI JOL» jeni olıbdan doqru.
Jeni olıbınan ilk anası «JENI JOL»
ruhsuz, cansız bir myçəssəm, bir
hejkioldən farqı olmamış evən kytłolər
səvədən savadıllıqında qəhrəman-
casına carpsan bər qəhrəmandır.
«JENI JOL»-a illiyində jeni jolcu-
lardan —jeni linsanlardan hymnət
və ehtiram!

Həm «JENI JOL» həm də «QOM-MUNIST» gəzətləri geniş istihlak məallərlərin istihsalı, gedişlən nəzər jetirib, kəsir haqqında sənədlər verərək, operativ işləş ləngimənmə qarşısının alımaq və jeni istihsal nev'ilərinin genislənməsinə myvvifəq olmağı çağışdır.

«İstihsalat qalıcılar hər bir zavodda vardır». Geniş istihlak məallərlə hazırlanmaq üçün bunnar-dan istifadə etməyə nə mane olur? Təkcə kəhnəprəstlik, myhafa-zalarlaq, jaqlı goryçlyk və hər-kötüzlük!» («PRAVDA»)

Avtó to'mir zayodu gecələr İsləmir. Stamp so'bəsi transmissiyaların lentləri qızılışla asla qalır, məngənlər donur, gecələri təxəl prouq edir. Gecə nevbat zamanı bytun zavod tochizatı boş olarkən; azmik-kəki, qazan, təkər domarı və qıfıl bıraqıma olar? Buna görə də «JENI JOL» «oly nevbatları» laqı etmək təklifi iləri syryr.

Geniş istihlak məallərlə istihsal-na bolşevikcasına jaşıraçın, «JENI JOL» bo'zi zavodların kytlovı istihlak məallərlə istihsalın eñtinasızlıqla jaanaxmasına bərk vurur.

Geniş istihlak məallərlənin istih-salı təkcə sənajə ajid dojildir. Bu, sənajə kooperasiyasının daxi gundalıq vəzifəsidir. İşin bu hissəsinə «QOMMUNIST» gəzətəsi xysusi nə-zarət altına alır.

Qapalı işçi kooperativlərində xys-susi myşavərlər, sənajə artellərin-də postlar, rejdər və genis kytlovı işlər, bu sahada jarmarqaya hazırlıqlı işləndə miyəjən dönya səbəb olur. «Qommunist» gəzətəsi jarmarqa me-jdamlıda bajarıqlı qalğımasının gozloğan iży minlərə manatlıq malın ol-duquunu göstərir.

Qoqolun «Soracılı jarmarqası» tönbəl kolları vəsaitcili toplaşdır. Bakıda açılan birinci qolxoq jarmarqasına isə məallərlənən əsas hissəsi

dənər jolu, gəmилər, avto və arabə nəqliyyatı ilə getirilmədir.

Bu əcastoqlar məs'ul əsləri içəri et-məjə hazırlıqlarla. Demək olma-ki, «JENI JOL» və «QOMMUNIST» gəzətləri bunnalı maraqlanmamış-lərdir. Lakin bu əcastoqda onlarla-şın kallı olnadıqdan **sybhasızdır**. Gəzətlər arıya-arıya stansaların həzir olmaqlaşın göstərmək, nəqliyyatın viddi işinə mane olan «Objektiv» saboblorın adını və familialşmiş utancıqasına gizləşirler. Nəqliyyat təşkilatlarının jarmarqaya hazırlı-lışın operativ və müntəzəm surədə izah edilməmişdir. Natiqədən **Bakı** stansiasında **intizamsızlıq** haqqında təhlükəli telegram gəllər («Zurja Vostoq», 3 sentyabr).

Bu əqəzətlərin İslərə böyük bür-nəqəndər ki, bunu da bilətəxir ar-a-dan qaldırmalıbdır.

Jaqış təşkil edilmiş kənt təsərrüfat məhsutu aqınlı dəqiqətlər və saq-tlam surətde jarmarqaya cətdərilmə-ldir. Bir gyn hələ təcərətin birinci gnyndyr. Sabah və ertəsi gyny mah-sul aqınlı daha da artaçaqdır.

Seməforlara aşıylar!

Ambarlar və buzxonaların joqla-jıyları!

İctimai iyklərin myhafa-zasını jo-qlaşdırıb və möhkəmləndirin!

Siz jaqın ki, üzəqda gurlaşın sal-a-ları esitməsini...

«Səs kyi, soyis, mələmək, bojyr-mok...

«Kollar, kisalar, ot qaracalar, ar-vadlar, qoqallar, papagalar...

«Təkcə alvercələrinə ol-olə vur-mas...

«Ağ gicçələnən bas haraja myra-çaat edəcəjini bilməjir...»

Jo! Bu gün Bakıda açılan qolxoq jarmarqası belə dəjildir. Əski mejdəna, jeni adamlar golnişdir. Myxtələr geyimli minlərə adamları da-lışlıqları bam-başqa bir səs verir.

Bu gyn, şura mal devrijəsi, şə-hər ilə kəndin əlaqəsi, qolxoqların

təşkilat və təsərrüfatça möhkəmləməsi və lsci təchizatının daha da jaqslaşdırılmasına haqqında firdə direktivlərinin jerino jetiriləsi uş-runda mybarəzəni davam etdirmək üçün qəzəb r e d a q s i a l a r v buraja, j a r m a r q a mejdənca-sınıñ ortasına cəsaçqardır. Hor gyn minlərə qolxoqcu ya omək-ci kəntlilərin jarmarqanın jaşaşın-dan, kimin ne alib satdıqandan, baza-rıñ manzarasından, məallərlən cəsi-dindən, və myxtəlif mə'lumatı, al-ımaq qadılardanın xəbər, məsləhət va sajri vermolıdır.

Mətbuatın təbliğatçıları təsviqat-cıları və zorbacılarının buraja qolxoqun kytlosunun içərisinə jetirməlidir. İctimai mylkijət myhafa-zosuz onun möhkəmlənməsi, hər bir qolxoqda xysusi mylkijət ilə elləşmiş mylkijətin əlaqəsi, inqilab qanunculu-qum möhkəmləndirməsi, hər bir qolxoqun və qolxoqcumun istehsal baza-rıñ, genislənməsi haqqında firqa-nın son direktivlərinə izah edilmək və bunlar ətrafinda siyasi iş aparməq üçün burada geniş mejdən vardır.

Oabagliarda xarıçda hazırlanın-maşınlar imdi. Bakı zavodlarında istihlak edilməkdər. Burada qolxoqun texniki bazasının möhkəmləməsi üçün nə dərəcə geniş imkanlar var-dır?

«Boyük firqa təşkilatına mallı olan böyük sənajə mərkəzindən başqa, kim qolxoçuların sosia-flizm üsulları ilə jenidən təbliği edilməsi sahəsində daha coq is-ge-rə bilar?» («PRAVDA»)

Bajraq qaldırılsınsın. Bakıda qolxoq jarmarqası bolşevikcasına keçirilməlidir. Onun is təcərəbələri bytun Zaqafqazıa mətbuatı təraf-dən geniş surətde izah edilməl və Zaqafqazıaın jarmarqa təskil etmə-hazırlığından böyük sənajə mərkəz-lərinə (o çümədən Tiflis) cətdərilməldir.

„KƏNTLİ MYXBİRLƏRİN QOLXOZLARЬ MƏHKƏMLƏT-MƏK ÜZRUNDА MYBARƏZƏ APARMAQDAN FƏXRI VƏZİFƏSİ OLA BILMƏZ“

„PRAVDA“

1932
582